

Η ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΟΥ ΚΡΟΥΓΕΡ

Ἀγαπητὲ κ. Σκόκε,

Ἐν Βοκσβουργ, τῆ 15 Μαΐου 1907.

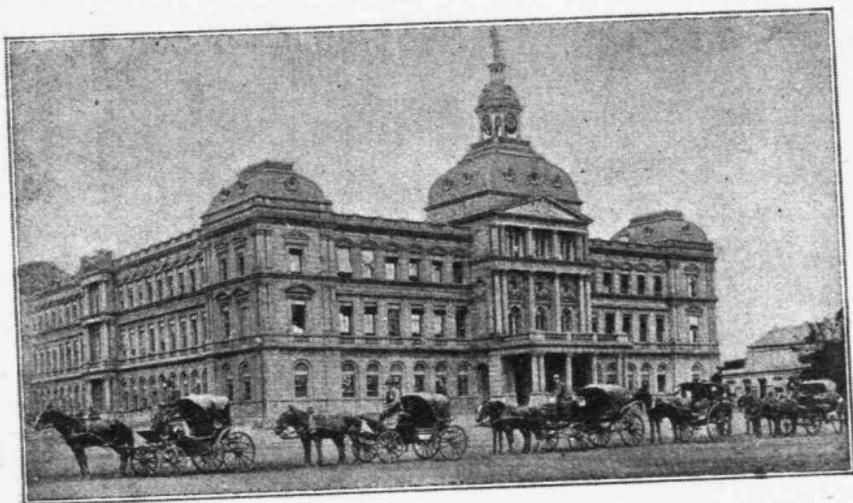
ἘΛΙΓΑΙ γραμμαὶ διὰ τὴν πρωτεύουσαν τῆς Πραιτωρίας, τῆς ἀγαπητῆς πόλεως τοῦ γέρω - Κρούγκερ, δὲν θὰ εἶνε, νομίζω, ὅλως ἀδιάφοροι εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ πανελληνίου Ἡμερολογίου σας, τοῦ τόσον προσφιλοῦς καὶ εἰς τοὺς ἐδῶ φιλομούσους Ἑλληνας.

Φαντασθῆτε μίαν γλυκειαν καὶ δροσερὰν ἄσιν διαχέουσαν ἐν μέσῳ ἐρήμῳ τὸ παρθενικὸν αὐτῆς μεϊδιάμα εἰς τὴν γύρω ἀπέραντον αὐχμηρὰν, γυμνὴν καὶ ἀκαλλιέργητον πεδιάδα. Κατάφυτος, μὲ τοὺς θαλεροὺς τῆς κήπους, μὲ τὰ ἐξ εὐκαλύπτων μικρὰ σύσκια ἄλλα τῆς, μὲ τὰ διαυγῆ τῆς ὕδατα τὰ διαθέοντα τὰς εὐθείας καὶ κανονικὰς δδούς τῆς, μὲ τὴν δεσπίζουσαν βεμβώδη γαλήνην καὶ σιωπὴν τῆς, ἣν οὐδεὶς διακόπτει βάνανσος κρότος, ἀξίζει, σὰς βεβαιῶ, ὡς ἐνδιαίτημα θεῶν. Εἶνε τόπος δι' ἀνάπαυσιν. Τόπος σκέψεως καὶ ἐμπνεύσεως. Καθαρὰ, ἀπέριττος, μὲ τὴν καταπράσινον ἀμφίεσιν τῆς ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν τῆς ἐντεῦθεν δίωρον σιδηροδρομικῶς ἀπεχούσης πολυτύρβου καὶ πολυόχλου πόλεως τοῦ Johannesburg. Ἐκεῖ ὁ θόρυθος, ἡ βοή, ὁ ἀγὼν τῆς ζωῆς' ἐδῶ ἡ ἡσυχία, ὁ βεμβασμός, ἡ ὄνειροπόλησις. Οἱ κρότοι καὶ οἱ βρυχηθμοὶ τῶν ἀτμομηχανῶν δὲν ταράττουν τὴν ποιητικὴν τῆς σιγῆς, εἰς ἣν φαίνεται βυθισμένη. Οὔτε οἱ μαῦροι καπνοὶ τῶν γαιανθράκων θολώνουν τὴν διαυγῆ τῆς ἀτμοσφαίρας. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ὁμοιάζει πρὸς θελκτικὴν καὶ μεγαλοπρεπῆ πυργοδέσποιαν, ἐφορεύουσαν τοὺς πέραν ἐκεῖ ἐργαζομένους ὑπηκόους τῆς. Ἐκεῖ αἱ χεῖρες καὶ τὰ νεῦρα τῆς ὕλης' ἐδῶ ἡ ἔδρα τοῦ ρυθμοῦ καὶ τῆς σκέψεως. Διότι, εἰς τὴν μεγάλῃν τετράγωνον πλατείαν τῆς Πραιτωρίας, βορειόθεν μὲν ἐγείρεται ὁ καλλιπρεπῆς ναὸς τῆς Θέμιδος, νοτιόθεν δὲ ἡ Βουλὴ, πελώριον μέγαρον περιστεφόμενον ὑπὸ μικροτέρων κυβερνητικῶν κτιρίων, καὶ ἐπὶ τῆς προσόψεως τοῦ ὁποίου ὑψοῦται μέγα ὠρολόγιον.

* * *

Ἡ Πραιτωρία ὑπῆρξεν ἡ πρωτεύουσα τῶν Βόερς καὶ ἐξακολουθεῖ

οῦσα καὶ νῦν. Ἐν αὐτῇ εἶχε τὴν ἔδραν τοῦ ὁ Κροῦγκερ, ἐκεῖ δὲ ἔδρευε ἡδη καὶ ὁ Ἄγγλος Διοικητής. Φύσει ὄχυρά, περιβαλλομένη παντα-

Τὸ μέγαρον τῆς Βουλῆς ἐν Πρωσσίᾳ.

χόθεν ὑπὸ προστατευτικῶν λόφων, δύναται δι' ὀλίγων ὄχυρωματικῶν ἔργων νὰ ἀποβῇ ἀπόρθητος.

Ἄν καὶ ἐπὶ τῶν ἐπάλλξεων κυματίζει ἡ ἀγγλικὴ σημαία, ἐν τούτοις δὲν ἔλαβεν ἔτι τὴν μεταβολήν, ἣν ὑπέστη τὸ *Johannesburg*. Ἐν αὐτῇ ἔχουν εἰσέτι τὰς κατοικίας των οἱ ἐπιφανεῖς Βόερς, ἀπαντᾷ δέ τις καὶ σήμερον ἔτι τὰς ἡλιοκασίεσ καὶ δασυμάλλους ἐκεῖνας μορφὰς τῶν πολεμιστῶν, πρὸ τῆς θέας τῶν ὀπίσθων οἱ Ἄγγλοι ἐτρέποντο εἰς φυγὴν. Μὲ τὸ ἀθλητικὸν καὶ γιγάντειον σῶμα των, μὲ τὴν ἀδιακόπως εἰς τὸ στόμα καπνίζουσαν καπνοσύριγγα, τοὺς βλέπει τις περιερχομένους τὰς ὁδοὺς τῆς Πρωσσίας, μεγαλοπρεπεῖς, σκυθρωπούς, ὑψαύχενας ἔτι πρὸ τοῦ κατακτητοῦ, ἢ βεμβάζοντας πρὸ τῶν ἐξοχικῶν καταφύτων οἰκιῶν των καὶ ἀναπολοῦντας τὸ παρελθὸν μεγαλεῖον των.

Ἡ Πρωσσία εἶνε, ὡς γνωστὸν, νεόδμητος πόλις λαβοῦσα τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας Πρωσσίας, οἰκεῖται δὲ ὑπὸ πληθυσμοῦ 35—40,000, ἐξ ὧν οἱ περισσότεροι εἶνε Βόερς. Ἐχει λαμπρὰς ὁδοὺς καὶ ὠραία ἰδιωτικὰ καὶ δημόσια μέγαρα, Ζωολογικὸν κήπον, Φυσιολογικὸν Μοῦσεῖον, Πολυτεχνεῖον καὶ ἄλλα πολλὰ ἀξιόλογα ἰδρύματα.

* * *

Μεταξὺ τῶν εὐπροσώπων οἰκοδομῶν τῶν ὑφουμένων ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ τῆς Ἐκκλησίας (*Church St.*), μία μικρὰ μονώροφος οἰκία βλέπουσα πρὸς τὴν ὁδόν, μὲ ἐπιμήκη στενὸν κήπον, τῆς ὁποίας τὴν

πρόσοψιν φυλάττουσιν οὕτως εἰπεῖν δύο πέτρινοι λέοντες ἐξηπλωμένοι, ἐπὶ τῶν λιθίνων βάθρων των, ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς μικρᾶς μεσαίας θύρας, προσελκύει ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν τῶν διαβατῶν.

Ἐψηλαί καλλισκιοὶ εὐκάλυπτοι τὴν ἐναγκαλίζονται καὶ τὴν περιβάλλουσι οἶονεὶ προφυλάττουσιν αὐτὴν ἀπὸ τῶν ἱεροσύλων, ἐνῶ ἀπέναντι ἀκριβῶς αὐτῆς ὑψουμένη ὑπερηφάνως ἡ Ἐκκλησία τοῦ δόγματος τοῦ Λουθήρου ἐπιβάλλεται διὰ τοῦ ὄγκου της. Ἡ πρόσοψις τῆς οἰκίας καὶ τὸ διατρέχον αὐτὴν κιγκλίδωμα ὑπέκυψεν εἰς τὴν φθορὰν τοῦ χρόνου καὶ ἀπώλεσε τὸν ἀρχικόν της χρωματισμόν. Δὲν ὑπάρχουν πλέον αἱ μικραὶ πρασιαὶ τοῦ κήπου, αἱ κομψαὶ σκιαδῆδες καὶ τὰ ἐντὸς ἀνθοδοχῶν θάλλοντα ἄνθη. Συναπέθανον, λέγεις, μαζί του! Ἄλλοτε, ὁ κρότος τῶν βαρέων βημάτων ἀνδρῶν γιγάντων, διέκοπτε τὴν ἐν αὐτῇ ἐπιβλητικὴν σιωπὴν. Σήμερον τὴν διεδέχθη ἄλλου εἴδους θόρυβος ἀδιάκοπος. Ὡ, τῆς εἰρωνείας τῶν ἀνθρωπίνων! Ἡ οἰκία τοῦ ὑπερηφάνου γέροντος, ὅστις ἐτόλμησε νὰ στείλῃ τελεσίγραφον εἰς τὴν κραταίαν τῶν Ἰνδιῶν αὐτοκράτειραν, μετε-

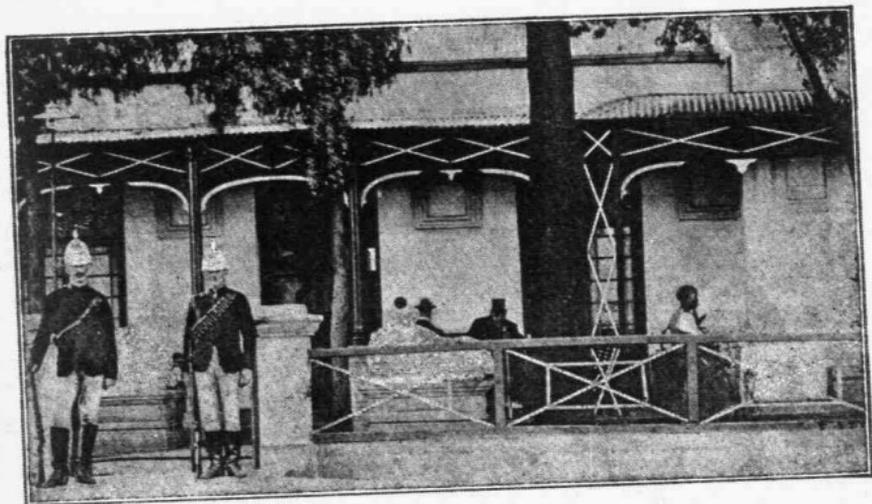
Τὸ μέγαρον τῶν Δικαστηρίων ἐν Πρωτεύειᾳ.

βλήθη εἰς ἰδιωτικὸν ἐστιατόριον τρίτης τάξεως! Ὁ κατακτητὴς δὲν ἐσεδάσθη τὸν γενναῖον ἀντίπαλον. Διόκτης τοῦ ἀδυσώπητος προσπαθεῖ παντοιοτρόπως νὰ ἐξαλείψῃ πᾶν ἔχνος ἐνθυμιζόν τὸν μεγάλῳ φρονα ἐκεῖνον, ὅστις τὸσαύτην ἐνεφύσησε ζωὴν εἰς τὴν ἐκλιπούσαν ἤδη πρὸ ἐξαετίας Δημοκρατίαν τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς, προτιμήσας νὰ θυσιάσῃ μετὰ τῶν ὀρσειδίων δημοσυνῶν του ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας.

Μεθ' ὅλα ταῦτα, ἡ οἰκία αὕτη, ἡ τόσον νῦν ἄσημος, ἐλκύει εἰσέτι πολλοὺς θαυμαστάς τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος της. Ὁ διερχόμενος ἐκεῖθεν ἴσταται αὐτομάτως καὶ ἀποκαλύπτεται μετὰ σεβασμοῦ.

* * *

Εἰς τὸ βόρειον ἄκρον τῆς πόλεως ἐκτείνεται ὁ Ζωολογικὸς Κήπος, πλουσιώτατος εἰς ζῶα καὶ εἰς πτηνά. Ὁ διὰ τῆς κυρίας ὁδοῦ εἰσερ-

Ἡ οἰκία τοῦ γέρω-Κροῦγεγ ἐν Περαιτέρῳ.

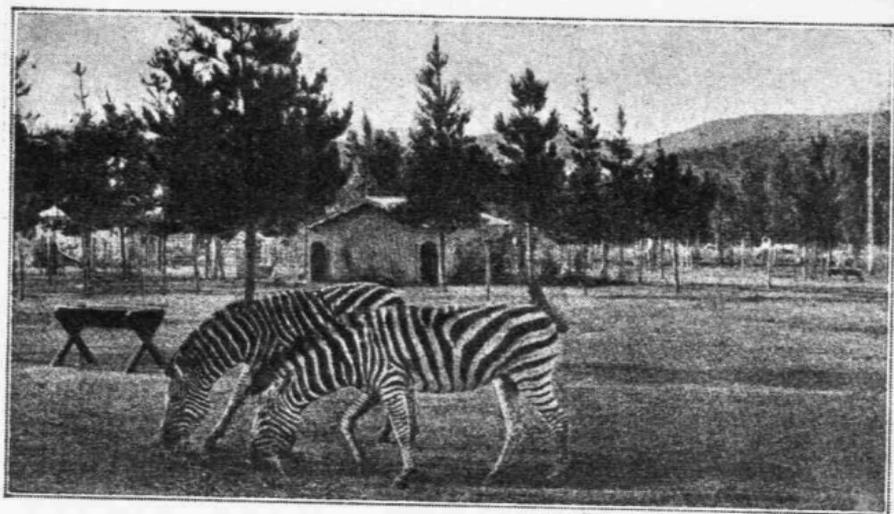
χόμενος εὐρίσκεται μεταξὺ δύο σειρῶν φυτῶν ποικίλων τὸ εἶδος, τὸ μέγεθος καὶ τὸ χρῶμα, προσδεδεμένων διὰ λεπτῆς ἀλύσου ἐπὶ τῶν δένδρων τῶν κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ. Παρὰ τὸν ὀλοπράσιον τῆς Βραζιλίας ὑπάρχει ὁ λευκὸς τοῦ Κακατοῦ μετὰ τὸ κίτρινον λοφίον του, τούτους δὲ διαδέχονται κατὰ σειρὰν τὰ διάφορα εἶδη τῆς Δυτικῆς Ἀφρικῆς, καὶ παρ' αὐτοὺς ὁ ἐρυθροῦς καὶ μακρόουρος τῆς Αὐστραλίας.

Εἰς τὴν δεξιὰν πλευρὰν κεῖται ὁ μέγας ἐκ πλεκτοῦ σύρματος κλωθῶς, ἡ εἰρκτὴ ὡς εἶπεν τῶν πτηνῶν. Ἐν αὐτῷ, μετὰ τῶν διαφόρων εἰδῶν τῶν ὀρνίθων, διακρίνονται αἱ πέρδικες, ὁ φασιανός, ἡ καναρινίον, ὁ ἐποψ, ὁ σκολόπαξ, ἐκ τῶν ψιδικῶν ὁ κόσσυφος, τὸ καναρινίον, σμήνη ἀκανθυλλίδων (καρδερίαι) καὶ ὅλα τὰ ποικιλόχρωμα εἶδη τῆς Ἀφρικῆς, ἐξ ὧν τὸ μᾶλλον ἀξιοπεριεργον ἐν εἶδος μικροῦ πτηνοῦ μετὰ ῥάμφος καὶ λαίμον ἐρυθροῦ χρώματος, πλέκον καλλιτεχνικώτατα ἐξ ἰνῶν καὶ χόρτων εἰς σχῆμα καὶ μέγεθος πορτοκαλλίου τὴν καλιὰν του. Ἀριστερόθεν τὸ διαμέρισμα τῶν ἀρπακτικῶν. Καὶ τούτου ἡ συλλογὴ πλουσιωτάτη — ἀπὸ τοῦ μικροῦ ἱερακοῦ μέχρι τοῦ κόνδορος τῶν Ἄνδεων καὶ πλησίον γλαυκῆς ἐπὶ τῶν ὀκτώ εἰδῶν.

Κατωτέρω, εἰς τὸ μέσον ἀκριβῶς τοῦ Κήπου, ἐντὸς εὐρυτάτου ὀκταγώνου σιδηροῦ κλωθοῦ, εὐρίσκονται ὁ βασιλεὺς τῶν ζώων, ὁ λέων, ἡ μᾶστιξ τῶν Ἰνδιῶν, ἡ θάινα τῆς Ἀθησινίας, ἡ λεοπάραλις, ἡ ἰνδικὴ ἄρκτος, ὁ θῶς, ὁ λύκος τῆς Σιδηρίας, ὁ λύγξ τοῦ

Barbelon με τοὺς μεγάλους φωσφορίζοντας ὀφθαλμούς· περαιτέρω δὲ ἐκτείνεται ὁ μέγας περίβολος ὁ περιλαμβάνων τὰ διάφορα εἶδη τῶν ἀντιλοπῶν, τὴν ἀφρικανικὴν ἔλαφον, δύο ζεύγη ὠραίων ὀνάγγρων, καὶ τρεῖς πελωρίας καμηλοπαρδάλεις, πρὸς δὲ καὶ τὴν δορκάδα, τὴν κοινὴν ἔλαφον καὶ εἶδός τι νάνου βοῆς ἰσομεγέθους πρὸς πρόβατον. Περιορίζομαι, ὡς βλέπετε, εἰς τὰ κυριώτερα καὶ συνηθέστερα, διότι χρειάζεται πολλὴ εἰδικότης ὅπως δώσῃ τις σαφῆ περιγραφὴν ὅλης αὐτῆς τῆς ποικιλίας καὶ τοῦ πλοῦτου τῶν πτηνῶν, τῶν ζῴων καὶ τῶν ἐρπετῶν.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω δέον νὰ προσθέσω τὸν βίσσωνα, τὸν Βούφαλον τῆς Ἀμερικῆς, τὴν λάμαν, ἕν ζεύγος μυοκαστόρων ἀενάως κολυμβῶντων καὶ εἶδός τι ὑδροχαροῦς ζῴου ἔχοντος μέγεθος τράγου, μετετράγωνον κεφαλὴν καὶ φαιὸν τὸ τρίχωμα.

Ζωολογικὸς Κήπος. Τὸ τμήμα τῶν ὀνάγγων.

Ἀνωτέρω, ὁλόκληρον ἔκτασιν κατέχει τὸ τμήμα τῶν πιθήκων, μεταξὺ τῶν ὁποίων συνδιατιτᾶται, οἶονεῖ ὡς μαθητευόμενος, καὶ μικρὸς τις λέων.

Ἐνῶ δὲ ὅλα αὐτὰ τὰ γένη καὶ εἶδη εἰσὶν ἐγκλειστα ἐντὸς κλωβῶν ἢ χώρων σιδηροφράκτων, μόνον εἰς πελώριος γιγαντώσωμος ἐλέφας περιέρχεται τὸν κήπον ἐκτελῶν χρέη ἀχθοφόρου ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν ἑνὸς Ἰνδοῦ. Ὁ ταλαίπωρος! Ἐπὶ πέντε ὅλας ὥρας καθ' ἑκάστην περιάγει ἐπὶ τῶν ὤμων του ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ κήπου παιδία καὶ κοράσια εὐθυμα καὶ φιλοπαίγμονα ἀντὶ ὀλίγων κερματίων ἕκαστον. Πληρώνει δηλαδὴ τὴν μικρὰν του πολυεσσανισμένην ἐλευθερίαν!

**

Εἶπον ὅτι εἰς τὸ νότιον τῆς τετραγώνου πλατείας καὶ ἐγγὺς τοῦ

άνωτάτου Δικαστηρίου ἐγείρεται ἡ Βουλὴ. Δὲν ἔχει τι τὸ ἀξιοσημείωτον, κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν τοῦλάχιστον ὄψιν τοῦ κτιρίου. Ἄλλ' ἐντὸς τῆς αἰθούσης τῶν συνεδριάσεων, καὶ ἀπὸ ἐνὸς τῶν τοίχων αὐτῆς, ἤρτηται μία περιεργοτάτη, ἀπλῆ ἀλλὰ τόσον συμβολικὴ καὶ διδακτικωτάτη εἰκὼν. Ἐντὸς εὐμεγέθους πλαισίου εἶνε ἀνηρτημένον ἀγγλικὸν νόμισμα ἀξίας 30 πεννῶν ἤτοι 2½ σελινίων! Εἶνε ἡ περιουσία τῆς Δημοκρατίας, ἣν πρὸ 27 ἐτῶν, εἰσβαλόντες εἰς Τράνσβαλ οἱ Ἄγγλοι, εὔρον ἐν αὐτῇ! Καὶ ὁμως ἡ πάμπτωχος εἰς χρῆμα Δημοκρατία ἐκείνη εἶχε τὴν εὐγενῆ φιλοδοξίαν νὰ ζήσῃ, νὰ δημιουργήσῃ, νὰ πλουτήσῃ, νὰ καταταχθῇ ἐν τῇ χορείᾳ τῶν πεπολιτισμένων Κρατῶν. Φαντασθῆτε· ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες ἀνθρώπων, ἐν μέσῳ τῆς Ἀφρικῆς, μεταξὺ ἀγρίων, ἀδιαλείπτως πολεμοῦντες κατὰ τῶν ἐπιδρομέων Κάφρων, ἔχοντες δημόσιον θησαυρὸν τῷ 1881 ἐνὸς μόνου σελινίου, κατῴρθωσαν ἐν τούτοις διὰ τοῦ φλογεροῦ πατριωτισμοῦ των, τῆς χαλυδίνης των θελήσεως καὶ τῆς ἐθελουσίας των νὰ ἐπιδείξωσι κατὰ τὸ βραχὺ αὐτὸ διάστημα ἐκπληκτικὰ θαύματα προσόδου. Ἄς χρησιμεύσῃ τὸ ὠραῖον διδάγμα καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς ὀπωσοῦν μοιρολάτρας καὶ μεμφιμοίρους ἅμα Ἑλληνας!

* * *

Μεταξὺ τῶν 40 περίπου χιλιάδων κατοίκων τῆς Πραιτωρίας ὑπάρχουν καὶ 150—180 Ἕλληνες, μετερχόμενοι κατὰ τὸ πλεῖστον, ὅπως καὶ οἱ ἐν Johannesburg, τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὀπωροπώλου. Πτωχοί, ἀλλὰ τίμοι, ἐργατικώτατοι, φιλήσυχοι καὶ νομοταγεῖς, ἐκπροσωποῦν ἐπαξίως μετὰ τῶν ἀνὰ τὸ Τράνσβαλ ἐγκατεσπαρμένων ὁμοεθνῶν τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα. Λέγω: «ἀνὰ τὸ Τράνσβαλ», διότι δὲν ὑπάρχει χωρίον, ὅπου νὰ μὴ συναντᾶς καὶ ἕνα τοῦλάχιστον Ἕλληνα. Ἀκολουθῶν τις τὰς δύο σιδηροδρομικὰς γραμμάς, τὰς διασχίζουσας δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ τὸ Τράνσβαλ, δὲν πρέπει νὰ ἐκπλαγῇ ἀκούων μεταξὺ τῶσων ἄλλων γλωσσῶν καὶ τὴν ποτὲ παγκόσμιον ἑλληνικὴν. Εἰς πᾶν χωρίον καὶ εἰς πάντα σταθμὸν εἰσὶν ἐγκατεστημένοι Ἕλληνες, ὡσάν ἔμπειρός τις στρατηγὸς νὰ τοὺς ἔχῃ παρατάξῃ οὕτως, ὥστε νὰ ἀμύνωνται τελεσφορώτερον εἰς τὸν περὶ ἐπικρατήσεως καὶ ὑπάρξεως πεισματώδη ἀγῶνα. Φίλεργοι, δραστήριοι, οἰκονόμοι, παύλας κατὰ μυρίων ἀντιδράσεων, ξένοι καὶ ἀπροστάτευτοι, ἐνισχυόμενοι μόνον μὲ τὸ ὄνειρον καὶ τὴν ἄσβεστον ἀγάπην πρὸς τὴν πατρίδα, τὴν ἀπέχουσαν 7,000 μίλια, μὴ ἔχοντες ὅσα κεφάλαια ἡθικὰ καὶ ὕλικὰ διαθέτουν τὰ ἀντίπαλα φύλα, κατορθῶνουν οὐχ ἥττον καὶ προάγονται, δημιουργοῦν, πλουτίζουσι, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον διὰ τῆς ἐκπολιτιστικῆς δυνάμεως, ἣτις διακρίνει πανταχοῦ καὶ πάντοτε τὴν ἑλληνικὴν ἰδιοφυΐαν. Ἡ ψυχὴ των στρέφεται διηνεκῶς πέραν ἐκεῖ, εἰς τὴν περιπόθητον Ἑλλάδα. Ζοῦν μὲ τὸ ὄνειρον τοῦ ἐθνικοῦ μεγαλείου. Ἡ ἡχὴ τῶν ἐθνικῶν πραγμάτων, τὰ ὅποια μετ' ἀγωνιώδους ἐνδιαφέροντος παρακολουθοῦν πάντοτε, ὃ ἐν Μακεδονίᾳ διεξαγόμενος ἀγὼν, τὰ ζητήματα τῆς ναυτικῆς καὶ στρα-

τιωτικῆς ἀναδιοργανώσεως τοῦ ἔθνους, ὅλα αὐτὰ ἠλεκτρίζουν τὴν καρδίαν των, τὴν συνταράσσουν, τὴν πληροῦν ἀλληλοδιαδόχως ἐλπίδων καὶ φόβων, καὶ εἰσὶν ἔτοιμοι εἰς τὴν πρώτην μεγάλην φωνὴν τῆς πατρίδος νὰ θυσιάσουν τὸν τελευταῖον ὀβολὸν καὶ τὴν ὑστάτην βράνιδα τοῦ αἵματος ὑπὲρ τῆς προόδου καὶ τῆς δόξης τοῦ ἔθνους.

Οἱ ἐν Πραιτωρίᾳ Ἕλληνες, ἵνα μὴ ὑποληφθῶσι πρὸς τοῦτο ὑποδεέστεροι τῶν ἐν Johannesburg, ἔδρυσαν πρό τινος καὶ αὐτοὶ τμῆμα τῆς Ἑταιρίας τοῦ « Ἑλληνισμοῦ », ὅπερ ἀριθμεῖ ἤδη περὶ τὰ 140 μέλη, ὅσοι δηλαδὴ σχεδὸν εἰσὶν οἱ ἐν Πραιτωρίᾳ Ἕλληνες.

* *

Αὐτὴ εἶνε, ἀγαπητέ κ. Σκόκε, ἐν συντόμῳ καὶ ἀτελεῖ σκιαγραφία ἢ πρωτεύουσα τοῦ Κροῦγκερ καὶ οἱ ἐν αὐτῇ βιοῦντες, μοχθοῦντες καὶ τὸ ἔθνικόν μεγαλεῖον ὀνειρευόμενοι ξενητευμένοι Ἕλληνες.

ΓΕΩΡΓ. Π. ΖΩΡΔΟΥΜΗΣ

ΖΩΗ — ΘΑΝΑΤΟΣ

(μοιρολόϊ)

Ἡ Λίνα ἐπρόβαλε - χαραῖς σκορπάει,
φιλιὰ, ἀγκάλιασμα, γιορτῆς αὐγή!

Ἡ Λίνα πέταξε, ἡ Λίνα πάει,
τὸ σπίτι ἐρήμωσε... τὴν πῆρε ἡ γῆ!

✽

Ἡ Λίνα ἐπρόβαλε - ζωῆς τραγούδια,
ζωῆς χαμόγελα, ζωῆς λαλιά.

Ἡ Λίνα ἐπέταξε - πικρὰ λουλούδια,
θανάτου στέφανα, κλαῦμοῦ φιλιὰ.

✽

Ἡ Λίνα ἐπρόβαλε - ἡ Λίνα πάει,
τὸ δάκρυ ἀνώφελα φιλεῖ τὴ γῆ.

Νόμος ἀτέλειωτος τὴ Γῆ κυλάει:
Ζωὴ καὶ Θάνατος - Νυχτιᾶς Αὐγή!

ΙΩΑΝ. ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΣ